

Preporuke i sugestije za uključivanje kamping i glamping turizma u Strategiju razvoja turizma Republike Srbije 2026–2030

Na osnovu uvida u nacrt Strategije i postojeće stanje u sektoru kamping turizma, predlažem sledeći set preporuka i sugestija za Ministarstvo turizma i omladine, u cilju sistemskog uključivanja kamping i glamping ponude u buduću Strategiju:

1. Kamping i glamping kao zasebni turistički proizvodi

Preporuka: Uvrstiti kamping i glamping kao posebne nišne proizvode unutar kategorije *specijalni interesi*, jer zadovoljavaju sve kriterijume: brzo rastuću potražnju, visoku održivost, sezonsku fleksibilnost i integraciju sa lokalnim zajednicama.

Obrazloženje: Rast globalne potražnje za boravkom u prirodi, zdravom i održivom okruženju, kao i konceptima "slow travel" i digital detox-a čini kamping i glamping kompatibilnim sa ciljevima strategije i savremenim turističkim trendovima.

2. Razvoj kamping infrastrukture kao strateški prioritet

Preporuka: Uvrstiti kamping i glamping u listu prioritetnih oblasti za infrastrukturna ulaganja (npr. uz tematske parkove, biciklističke staze, trim staze i sl.).

Obrazloženje: Nacrt strategije već ističe da *bez odgovarajuće infrastrukture, prirodni potencijali ostaju neiskorišćeni*. Nedostatak priključaka za vodu, struju i otpad predstavlja glavnu prepreku za kamping projekte. Postoji hroničan nedostatak savremenih kampova, odmorišta i glamping objekata duž glavnih tranzitnih pravaca, u banjskim, gradskim, planinskim, seoskim i zaštićenim prirodnim područjima.

3. Kampovi u banjama, planinama i gradovima

Preporuka: Predvideti razvoj kamping i glamping kapaciteta kao deo revitalizacije banjskih i planinskih centara, kao i urbanih zona (npr. kamping u Beogradu kao evropska praksa).

Obrazloženje: Ove zone imaju prirodni protok turista i razvijenu infrastrukturu, a mobilni ili sezonski kampovi mogu brzo i efikasno proširiti ponudu. Banje nemaju nijedan funkcionalan kamp osim kampa Vrnjačko vrelo nadomak Vrnjačke Banje. Gradovi poput Beograda, Novog Sada, Niša nemaju savremene gradske kampove. Skijališta nemaju prateće kamping infrastrukture. Ovo je prilika za diverzifikaciju ponude i produženje boravka.

4. Kamping u funkciji decentralizacije i razvoja sela

Preporuka: Povezati kamping sa ruralnim turizmom. Promovisati model "kamping u seoskom domaćinstvu" i podržati razvoj kamping odmorišta na selu u okviru podsticaja za fizička lica u turizmu.

Obrazloženje: Ovaj model povezuje turizam sa lokalnom zajednicom, omogućava diverzifikaciju prihoda domaćinstava i koristi postojeću infrastrukturu sela. Ova inicijativa omogućava da i siromašnije zajednice sa minimalnim ulaganjima učestvuju u turizmu, što je direktno u skladu sa ciljevima održivog razvoja i ravnomernog teritorijalnog razvoja.

5. Zakonsko prepoznavanje kampinga i glampinga

Preporuka: Strategijom predvideti izmene i dopune Zakona o turizmu radi formalnog priznavanja kamping i glamping ponude kao posebnih turističkih proizvoda.

Obrazloženje: Trenutna pravna nevidljivost ovih segmenata onemogućava strateško planiranje, investicije i kontrolu kvaliteta. Bez pravne osnove nema sistemskog razvoja, podrške, niti integracije u nacionalne i lokalne politike.

6. Digitalna platforma za kamping i glamping u Srbiji

Preporuka: U okviru digitalizacije sektora uvrstiti/predvideti razvoj nacionalne platforme za mapiranje, rezervaciju i promociju kamping/glamping **objekata** u meru digitalne transformacije turizma.

Obrazloženje: Ne postoji jedinstveni kanal za rezervaciju kamping kapaciteta u Srbiji, što dodatno usporava rast sektora. Jedini kanal promocije je Kamping asocijacija Srbije (KAS) i Turistička organizacija Srbije (TOS). Strategija već predviđa digitalizaciju kao ključni pravac. Kamping sektor je u potpunosti neopslužen u ovom segmentu.

7. Kamping u funkciji tranzitnog i outdoor turizma

Preporuka: U planove razvoja tranzitnog, biciklističkog, nautičkog, pešačkog i outdoor turizma uključiti izgradnju kampirališta, kampova i kamping odmorišta duž koridora i ruta. Planirati kampove kao deo tematskih i tranzitnih ruta (npr. Dunavska ruta, Via Transilvanica, EuroVelo).

Obrazloženje: Srbija je zemlja *tranzita i prirode*. Kamping turizam se prirodno uklapa u pozicioniranje Srbije kao destinacije za "slow travel" i održivi turizam. Kamping je

logičan i funkcionalan vid smeštaja za ove oblike turizma, sa niskim ekološkim otiskom i visokim stepenom mobilnosti.

8. Edukacija i promocija kamping turizma

Preporuka: Predvideti programe edukacije za JLS, turističke organizacije i investitore o potencijalima kamping turizma.

Obrazloženje: Neznanje i stereotipi o kampu kao "jeftinom" i "neuređenom" obliku smeštaja sprečavaju njegov razvoj.

Zaključak:

Kamping i glamping turizam predstavljaju ogroman neiskorišćen potencijal Srbije. Pravilnim planiranjem, regulativom i investicijama, mogu postati moćni alati za decentralizaciju turizma, produženje boravka, razvoj sela, valorizaciju prirodnih resursa i jačanje turističkog identiteta Srbije kao zelene destinacije budućnosti.

Grupacija za kamping, glamping i outdoor

Vladimir Đumić, Kamping asocijacija Srbije
Borisav Marković, Urban Nomad/Familia Natura

Grupacija za ruralni turizam
Kristina Milenović, Guesthouse Edelnice